

ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

POLITIKAI ÉS VEGETYES TARTALMU MEGYEI KÖZLÖNY.

Megjelenik hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

Hirdetések és előfizetések fölvetetnek s egyes számok kaphatók helyben:

Muzsik és Parthos könyv- és könyvnyomdáiban, Schön A., Hecht M. könyvkeresked.-ben, Hay S. dohánytözsdejében, valamint hirdetések s nyilttéri közlemények egy a fővárosi mint a külföldi összes hirdetői irodákban.

Egy szám 10 kr.

ELŐFIZETÉSI DÍJ.
helyben a hához hordva:

Egész évre	4	frt.
Fél évre	2	frt.
Negyed évre	1	frt.

Vidékre postán küldve:

Egész évre	9	frt. — kr.
Fél évre	4	frt. — 50 kr.
Negyed évre	2	frt. — 25 kr.

Néptanítóknek helyben:

Egész évre	6	frt. — kr.
Fél évre	3	frt. —
Negyed évre	1	frt. — 50

Néptanítóknek vidéken:

Egész évre	7	frt. — kr.
Fél évre	3	frt. — 50
Negyed évre	1	frt. — 75

Szerkesztőségi iroda és kiadóhivatal:

Csendes-utca, Tóth-lele házban,
ahová minden a lap szellemi részét illető közlemény, az előzetes és hirdetések is küldendők

Bérmintelen leveleknek fogadtatnak el. Kéziratok nem adtnak vissza.

Szerkesztővel értekezni:
d. e. 11 óráig 12-ig és d. u. 3-tól 5 óráig.

A sajtó kötelessége a „Janszki-ügy”-gyel szemben.

A bécsi legfelsőbb katonai körök észjárása a Janszki ügyben az volt: megvárni, míg a magyar országgyűlés hazaoszlik, a kánikulai hőség elszibbasztja a nemzeti közérzületet, a a kolera-hírek megfélemlítik a kedélyeket, az aratás gondjai elfoglalja az elméket, akkor azután csiníján elküldeni Edelsheim Gyulayt, előléptetni soron kívül Janszkit.

A magyar sajtó kissé duzzogni fog — de miután nem segíthet a dologon, szépen elhallgat. s mire az országgyűlés ismét egybehívatik, — elfeledett lesz az egész.

A mit ők akarnak: az meglesz. A katonai párt diadalt fog aratni, s egy másik Janszki-botrány többé nem fog rájuk vereséggel vágynódni. Csak-hogy nem addig Buda!

A magyar sajtónak ez észjárással szemben meg kell mutatnia, hogy nem hajlandó egy kis duzzogással fátyolt borítani a történetekre, de erős számdéka ébren tartani a nemzeti közérzület mindaddig, míg méltóbb tolmácsa az országgyűlés egybe nem hívatik.

Mert a nemzet önértékének ily ezinikus lábbal-taposása semmi kö-

rülmények között nem maradhat szó nélkül.

A nemzetnek meg kell mutatni, hogy elég erős, elég életképes arra, miszerint a bécsi katonai körök ide-dobott keztyűjét felvegye, s elég bátor arra, hogy kihívja a lapangó ellen-séget egy döntő lánzdsa-törésre.

Hadd lássa hanyadán van hát alkotmányával, hanyadán azzal az osztrák-magyar hadsereggel, melynek eddig csak osztrák tisztjeit ismeri, niallatt azokat, kik abban a magyárt képviselik. — csakhamar a láb alól elteszik. Vagy van, vagy nincs osztrák-magyar hadsereg: da van, — akkor nem egyedül az osztrák elem viszi abban a hegemoniát, nem egyedül a sárga-fekete lobogó vezérli, nem egyedül a császár iranti hűség tartja össze, vagy nincs: s ez esetben ébredjen föl a nemzet álmaiból.

Ha csak mézes madzag volt az, melyet a nemzet a 67-es kiegyezés óta nyaldosott, — akkor hát legyen vége az áltatásnak. Lássunk át a szítán!

Hiszen csak tudnunk kell, hogy mi egy magyar miniszterelnök s mi egy magyar parlament? Lehet, hogy a bécsi katonai körök politikájában nem léteznek, avagy mint politikai fak-

tor nem numerál, ez esetben legszen-tebb kötelességünk megmutatni, hogy numerálnia kell. Lehet, hogy ezen irányadó s oly nagy befolyással bíró körök csak abban bízakodnak, hogy Tisza Kálmán alatt mindent merhetnek: ezt is tudnunk kell.

Mind e föltevések bírnak létjog-gal, — s máig nem szafolta meg ezeket senki.

Tisza Kálmán a magyar miniszter-elnök Gyzsentes hűsöl.

Bizonyosak vagyunk abban, hogy Tisza éppen semmit se fog tenni abban az irányban, melyben a nemzet megnyugtatósa elérhető lehetne. Senki annyira tisztában nem lehet helyzet-vel, mint Tisza Kálmán.

Ha hallgat, s feled, — akkor az ő bűneit is feledik.

De ha föllép, — akkor mehet ő is a jól kiérdemelt nyugalomba, mint Edelsheim-Gyulay.

Az a kérdés: lenni vagy nem lenni. S Tisza tizenegy évi uralma alatt megmutatta, hogy rá nézve a „lenni” s ezzel minden következmény irányadó elv, — történjek bármi is.

Es így nem marad egyéb hátra, mint ébren tartani a nemzeti közérz-ületet a sajtó útján mindaddig, míg az országgyűlés össze nem hívatik.

Akkor aztán meglátjuk, hogy hányat ütött?

A messze-halló rövidlátó. (Négy közlemény.)

I.
Számúzottjeink egyike, ki 30 éven át Amerikában lakott, 2 év előtt hazajött. Tökegyéből él, melyet Amerikában szerzett, nem mulaszt el egy képviselő-házi ülést sem; o a legtúrelmesebb hallgatója még a legunalma-abb vitákban is, első, ki a karzaton megjelenik s az utolsó, ki azt elhagyja.

Néhány nap előtt, épen a zár-ülés után egy barátjával találkozik az ország-ház előtt, kit már 1849 óta nem látott. Mísem természetesebb, mint hogy a delutánt ez estét egy pohárka bor mellett együtt töltik, elbeszélvén egymásnak a múlt idők élményeit. Vegre a jeleure is átternek, s e közben el mondja a hazatért, hogy unalma elűzésére nem tehetett jobbat, mint a képviselőházi üléseket hallgatni, s hogy az ülésszak bezárult, kellemes kilátása vannak az unalomra, mi a jövő ülésszak ismét megnyílik. „Es mit tartasz te, mint buzgó megfigyelő és hallgató a tárgyalásokról, bel-és kül viszonyainkról, a pártok nezeitéről, melyre képviselőink oszlova vannak, stb?”

„Aki 30 éven át amerikai léget szitt magába” vizonáz a hazatért, s az amerikai viszonyok és szokásokba be-szélte magát, az teljesen elvesztette ab-beli képességét, hogy az európaikat, de különösen a mieinket megítél-hesse.

Kérdések, melyek fölött nálunk hónapokon át veszekednek vitatkoznak, beszélnek és tárgyalnak, oda át miut

A „Zombor és Vidéke” tárczája.

Az elhízás és gyógyítása.

Hozvezetési:

A táplálkozás élettana.

Népszerűen előadva

írta:

Dr. Bruck (Hidasi) Pál.

(Ára 60 kr. Budapest 1886. Singer és Wolfner. könyvkereskedése.)

E czim alatt tanulságos könyv látott napvilágot, mely szerzőjénél fogva kettős érdekel bir reánk. Elsőben azért, mert a munkát egy az irodalom terén nem ismeretlen nevű író Hidasi Pál írta, másod-szor pedig azért, mert szerzője dr. Bruck Pál városunk szülötte, gyakorkló orvos, női bajokban specialista. tanulmányait kitűnő sikerrel bevezett fiatal ember, a ki közelebb megynkben jolesen Szabadkán szán-dékozik letelepedni.

A mű czéjja, — mint czime is mutatja, az elhízás tikkát tární föl, nem hogy sok embert ráségítsen, mert sokan vágyódnak utána, hanem hogy a menekülés útját mu-tassa meg aha még sokkal nagyobb számban levőknek, a kik boldogtalannak — mert kövérek.

Már most e czélt tartva szem előtt, az volna feladatunk, hogy magunkévá te-gyünk a fiatal orvos nézeteit, s ezzel meg-adjuk munkásságának a kiérdemelt elégtel-t, avagy kimutassuk a mű hiányait, a kijelölt eszközök elégtelen voltát, s meg-vonjuk létjogosultságát

Ez lenne a kritika feladata. Bátran mondhatjuk azonban, hogy ily álláspontra helyezkedve egy a dicséretnek, mint az ócsárlásnak is tág teret találunk, mert hogy dr. Bruck Pál, az orvos feltalálta volna könyvében az elhízás elleni panaceát, époly jogosan lehetne kétségbe von-nunk, mint a mily alapos az a föltevésünk, hogy Hidasi Pál vonzó, magyaros irályi, kedves gondolatmenete, vidám, eleven esz-megszádsága, mely könyvében nyilatkozik, csak elő fogja mozdítani a lelki-hízást.

Es mert ez a utóbbi föltevésünk alapo-sabb, mert sokkal kelemesebbé válik feladatunk akkor, ha a Hidasi könnyen emészthető a jól tápláló szellemi eledelét tálaljuk föl olvasóink elé mint a dr. Bruck orvos panaceáját, — úgy tekintjük a köny-vet, mint szelleműs irodalmi terméket, melynek kettős bece van: az egyik a kel-lemes szórakoztatás, a másik a tanítás.

Igazunk van-e az eddig elmondottak-kal, azt bizonyítsa maga a munka, melynek első bevezető közleményét imitt szószerint közöljük.

Az elhízott.

Mintha csak az elhízottak számára ter-mette volna a nötafa azta dalát, hogy „teher nekem az élet!” Mert hiszen nem létezik a földön öröm, amit ő élvezhetne. ninesen gyönyörre a világnak, mit ez az ő számára nyújthatna. A szoba unott negy fala közt, hogy szorítva, a szabadda ki nem mehet, hogy időnkint a természet úde levegőjét szivhassa be ziháló tüdejé; mert hisz a roppant tetet lábai hogy bírnak el?

Társaságot nem gyűjthet maga köré, hisz zsíro- szivének egészen a mélyéig hat az a gnyos mosolygás, melyet mindegyik vendége — sikertelenül igyekszik ajkairól száműzni.

A legkedvesebb ételét tojja el szája-tól, mert orvosi s a világot mondta, hogy ami legjobban ízlik neki, az hialzja őt leginkább.

Szegénynek teste egy idomtalan hus-kolozex, melynek tehetetlenségét legjobban ő maga érzi; lelkét pedig mindenki érzé-ketlenül helye szemlennel tartja, mely nem fogékony semmi érzelem iránt sem.

Hogy is ne? mikor, ha öröm éri, ar-czán a nevetésnek ninesen nyoma, és ha fájdalom van, arca akkor is a monoton kifejezetlenséget tükrözi le, milyen a bambát jellemzi. Pedig hogyan érez ő ott be-lül, hogy metszi őt ott a fájdalom, hogyan éltethető őt ott benn az öröm. de mit te-

het arról ő, hogy a csontjait takaró vastag zsírvánkus miatt az arca többé nem lehet az élet tükör e, hogy az nem engedi kife-jezésre jutni a kitoró fájdalom vagy öröm jellegző vonásait!

Alaktalan massa az egész arca, és csak a benmaradt szempár mozgása tanu-sítja, hogy még kis élet pilog a nagy ko-losszusban.

Es ha még megállapodnának ezen a lepeőn a szegény hízók. Nem! sőt reműve veszik észre, hogy taille-juk napról-napra hengerdedebb lesz, hogy óriási etvágyuk a hízással göliáthi egyenlépést tart, hogy sem az élvezetekről való tartózkodás, sem a lukullusi ebedől naponta megvonogatott apró csipetek nem hozzák közelebb őket a normál-emberekhez.

Es ha ez a jöletre való* állapot előbb-haladott koru városatyát, vagy házi urat, avagy számos unokának örözendő nagy-nyát szerencséséltet meg hagyján; de az már szomorubba, ha gonos és gyermekei szépségére hűu anya — aki eleinte mosolygó csodálkozással legelteti szemeit nyolcz éves leánygyermekén, és fejősválva látja testi-dimainak körös kidomborodását; — csak-hamar jövede látja, hogy tűnedeznek el egyenkint a gyönyörű körvonalak, azok a csodáit szép lábikrák a megszáladásig mi-ként feszítik az ugvis tágabba hagyott ha-risnyákát; a leányka sirva dobja sarokba

melyben az a törvényhozás által intentionálva volt. Meg vagyunk győződve, hogy ezen jegyzetek hathatósan elő fogják segíteni a mondott fontosságú törvényekkel való mielőbbi megbarátkozást és azoknak a gyakorlatban helyes alkalmazását. — A szép kiállítású füzetek egyenkint 50 krajczárért Singer és Wolfner könyvkiadóhivatalától (Budapest, Andrásy ut.) és minden hazai könyvkereskedőtől rendelhetők meg.

Ráth Mór kiadása.

(Folytatás.)

Hunfalvy Pál. Utazás a Balt-tenger vidékén. Második jutányos kiadás. 2 kötet. Fűzve 3 frt. Angol kötésben 4 frt 60 kr.

Hunfalvy Pál. Tanulmányok. 90 kr. Angol kötésben 1 frt 60 kr.

Ipolyi Arnold. Magyar műtörténelmi tanulmányok. 2 ik jutányos kiadás. Fűzve 1 frt 80 kr. Angol kötésben 2 frt 60 kr.

Tartalom: I Magyarországi középkori emlékszerű építészete; középkori festészete emlékeiből. Középkori magyar ötvös-művek. Téglaépítészeti műemlékek Magyarországon. Regi magyar kereszt-kutak és Magyarország czimerének monumentális használata. Egy hazai vidék őskori régiségleletei és középkori műemlékei vázlata. A zihalmi árpádvári ma-

yar pogánykor-szaknak vélt leletek. A magyar régiségtan.

Ipolyi Arnold. Beszédok Fűzve 1 frt 40 kr. Angol kötésben 2 frt 20 kr.

Jókai Mór. Életemből. Örök emlékek. Igaz történetek. Uti képek. Humor. 2 kötet. Fűzve 3 frt 60 kr. Angol kötésben 5 frt 20 kr.

Kazinczy Ferencz utazásai. Össze-szedtek: Bajza és Toldy. Magyarországi utak. Erdélyi levelek. Toldalékok. B. Eötvös J. Kazinczy fölött tartott emlékbeszédével bővített kiadás. Fűzve 80 kr. Angol kötésben 1 frt 60 kr.

Köletli Károly. Hazánk és népe. A m. akad. által a nagy díjjal koronázott mű. Második javított kiadás. Fűzve 2 frt 80 kr. Angol kötésben 3 frt 60 kr.

B. Kemény Zsigmond. Tanulmányok. Kiadja Gyulay Pál. 1 frt 80 kr. Angol köt. 2 frt 60 kr.

Tartalom: Erdélyi közlélete 1791—1848. Eszüké a regény és drama körül. Arany "Toldi"-ja. Színművészetünk ügyében. Szalay "Magyarország története" című munkájáról. Macaulay Anglia története című munkájáról. Idosh Szász Károly. Vörösmarty Mihály, Függelék. **B. Kemény Zsigmond.** A két Wesselényi. Gróf Széchenyi István. Fűzve 2 frt. Angol kötésben 2 frt 80 kr.

Kölcsey Ferencz válogatott prózai munkái. (Elbeszélések, beszédok sth.)

Greguss Ágost bevezetésével. Fűzve 1 frt 40 kr. Angol kötésben 2 frt 20 kr.

Kölcsey Feencz. Országgyűlési napló és Wesselényi védelme. Új B. Eötvös József Kölcsey fölött tartott emlékbeszédével bővített kiadás. Fűzve 1 frt 20 kr. Angol kötésben 2 frt.

Laboulaye Eduard Az Egyesült-Államok története 2-ik kiadás. 3 kötet. Fűzve 4 frt. Angol kötésben 6 frt 40 kr.

Laboulaye Eduard. Páris Amerikában. Irta párisi doktor Lefebvre René. Tagja Franciaország adózói és Páris kormányzattai társaságának, „des Sociétés Philadelph. et Philarm. d'Alise et Ailaise” etc. — Francziából fordította Márkus István. 3 ik kiadás. Fűzve 1 frt. Angol kötésben 1 frt 80 kr.

Tartalom: Az olvasóhoz. Egy amerikai szellemidéz. Atom ez? Zambo. Otthon Hozomány nélkül. Rose Alfred úr és Green szomszéd. A tűz. Truth. Humberg et Comp. Vélemények az igazságról. A pokl konyhája. Azon elvrol, mely szerint a megánéltehez nem szabad nyulni. A jelöltésg Amerikában. A korteskedés Vantás vanitatum. Visszaemlékezem távol hazámra. A választás. Az úr napjai. Utazás egy egyház felkeresésére. Egy kínai. Egy congregationalista hitszónaklat. Egy papi reggeli. A vásárnapi iskola. Egy amerikai tisztviselő bajjai. A tárgyalás a békebirónál. Az államügyész. Dinah. A jótékonyág. Az isko-

la. Az önkénytesek útrakelése Kéjutas. A legrövidebb a könyvben és a legérdekesebb az olvasóra néve. Egy amerikai utazás kollektelen következményei. Egy párisi család. Olybrius doktor. Egy örült. Egy hócs.

Manzoni Alessandaro. A jegyesek. Milanói történet a 17. századból. Olaszból fordította Bekics G. Fűzve 1 frt 80 kr. Angol kötésben 2 frt 60 kr.

(Folyt. köv.)

Nyiltér.†)

MATTONI-féle
VAS-LÁPSÓ 8000-
LAPLUG telepből
Franszbadban.

Kényelmes pólók **LÁPFÜRDŐK** helyett. **8000-8000** széküles Mattoni Henrik **FRANZENSBAD.**

Budapestben, Mattoni és Wille-nél.

* E rovast alatt koalítottékt nem vállal felelősséget a Szark.

Felolias szerkesztés és kiadó-lap-tulajdonos:
Dr. MOLNÁR GYULA.

H i r d e t é s e k.

Hirdetmény.

Kiadandó a **Bajai utca 4. ház szám** alatt egy utcazi lakás 1-ső Novebertől. Mely 5 szoba, konyha, eles és faskamra és pinceből áll.

Bövebbet a háztulajdonosnál

Merstetter.

Anchor-Line
a kir. magyar kormánnyal megegyezőleg.
A legbiztosabb, legjobb s legolcsóbb utvonal
Fiuméből-New-Yorkba
Gözös: Olympia (2051 tonna).
Elutazás Fiuméből augusztus 17 től.
Egyenes utazó-menetjegy s egyenes teherszállítás s comossement Budapest s más magyarországi foállomásokról Éjszaka-Amerika minden folyóire. Szállitványok a középtenger közbenső kikötő számára fölvetetnek.
Közelebbit az **Adria magyar tengeri hajózási-társulatnál Budapestben és Fiumében S. Brothers Henderson** ur magyarországi főügynökei által. (Anchor-Line.)

Harmonikák
A legjobb és legszebb
és minden
zene-instrument
egyedül 30-13
TRIMMELN Joh.
B E C S
VII. Kaiserstrasse 74.
Ár-gyűzők harmonikák és zene-instrumentumokról ingyen és bérmentve.

A legjobb 36-20
cigaretta-papír
a valódi
LE HOUBLON
francia gyármány.
Cavley és Henry-től Párisban.
Utánzásoktól mindenki óvati.
Ezen papír ur Pohl J. J. dr. Ludwig H. dr. Lippmann R. urak vegyeszet tanárai a bécsi egyetem. legmelyesebb ajánlják, és pedig kitűnő minőségűek és abszolút tisztaságúak fogva, és mivel szemmelé oly anyaggal minc vegyítik, mely az egészségre kártekonvan hatna.
Kawaly és Henry
17, rue de la Harpe, PARIS

Aranyérem Paris 1878, Jury-tag Bpest, orsz. kiállítás 1885.
Neuslosz Ödön és Marcel
parkétgyára, ács és asztalos-üzlete, gőzfűrésze, fakereskedése
BUDAPESTEN, felső rakpart 10. szám.
Ajánlja mindennemű faiparba vágó gyármányait, nevezetesen
amerikai tölgytapadulatokat
egyszerű és berakott
koczkaparkétákat
legnagyobb választékban. Folytonosan nagy készletet tart.
A parkét lerakását jutányos áron elvállalja
Árjegyzékeket és mintarajzokat kívánatra ingyen és bérmentve küld.
Három évi jótállást vállal. 12-9
Haladási érem Bécs 1873, Érdem érem Szeged 1876.

Harkányi gyógyfürdő
Magyarország, Baranyavármegyében.
fürdő idény május 1-től szeptember 30-ig.
Habár ezen fürdő hirmve oly hosszú évek lefolyása óta számtalan kiváló gyógyeredményei által meg is lett alapítva, mégis a fürdőigazgatóság sok évi tapasztalat alapján kijelentheti, hogy ezen csodaszertü gyógyfürrásnak ezerek a legmakacsabb és legnehezebb betegségekben is egészség-ségüket és épségüket visszanyerték, a miert is a legnagyobb elismerést érdemli.
E fürdő a maga nemében egyedül; minden más akár belföldi, akár külföldi hason gyógyfürrásat gyógyhatás tekintetében felülmúl; a mit különben az évről-évre szaporodó vendégek száma is bizonyít.
Ezen 50" R természetes meleg ártzi konforras kutnő gyógyítási hatással bír csuzos, kőszvény gervely, idült borkületekre, aranyer, nőbantal-makra, fogmási hiányok, sehések, daganatok és higanyos gyógyszer a k által okozott mérgezesekre, továbbá má-, lép-, általán m rgy-dí ganat kra, nehez h llas, idült szemhajok és ivarszervi bntalmák ellen.
Az utazásra ajánlott Budapest-pécsi vasut, vagy Deli vasut budapest-kanizsa-bereci vonala állomás; Pécs, alföldi vasut Eszéken át Villányig Mohács-pécsi vasut, állomás; Pécs, alföldi vasut Eszéken át Villányig Postai és távírda-állomás.
Bővebb tudósítást a legnagyobb készséggel **Dr. HELLER JÓZSEF** rendes fürdőorvos nyújt
Harkány, 1886 május 1.
12-7
A fürdő-igazgatóság.